

رفع چالش‌های گمرکی، زمینه توسعه دانش بنیان

حیدر مضافدینریها
گروه دانش و سلامت

علم، فناوری و مخصوصا بومی‌سازی آن از ارکان مهم پیشرفت کشورها به‌شمار می‌رود؛ طبیعی است که در این میان دولت‌ها وظیفه دارند توسعه فناوری را به‌عنوان یکی از اولویت‌های اصلی دنبال کنند. در کشور ما نیز سال‌هاست که جهاد دانشگاهی در راستای اهداف خود تلاش می‌کند تا با کمک به پژوهش‌های دانشگاهی و پیوند آن با صنعت و دولت، به تحقق یافتن خوداتکایی، جامعه‌عمل بپوشاند. در همین راستا هرساله نمایشگاهی برای معرفی گزیده‌ای از توانمندی‌ها و دستاوردهای جهاد دانشگاهی برگزار می‌شود. در این نمایشگاه نخبگان، پژوهشگران و متقنان شاخص دانشگاهی فرصت می‌یابند تا با معرفی طرح‌های خود به دولت، حمایت لازم را دریافت کنند. درگفت‌وگو با مسئولان و پژوهشگران جهاد دانشگاهی برخی از آخرین دستاوردهای جهادگران این نهاد در حوزه‌های مختلف را بررسی کرده‌ایم.

آمادگی برای مقابله با چالش آلودگی هوا

نمایشگاه دستاوردهای جهاد دانشگاهی گزیده‌ای از فعالیت‌های شاخص جهاد دانشگاهی در حوزه پژوهش فناوری است که در چهاربخش فنی ـ مهندسی، کشاورزی و منابع طبیعی، پزشکی و سلامت و علوم انسانی ـ اجتماعی برگزار می‌شود. دکتر محمدرضا پورعابدی، معاون پژوهش و فناوری جهاد دانشگاهی درباره هدف این نمایشگاه به جام‌جم می‌گوید: «بالاترین هدف جهاد دانشگاهی به‌عنوان یک نهاد علمی و تحقیقاتی، ارائه راه‌حل برای چالش‌ها و مسائل کشور به‌دست متخصصان داخلی است و همیشه تلاش کرده دستاوردهای خود را در معرض دید مدیران اجرایی قرار دهد تا آنها به توان جوانان و متخصصان داخلی اطمینان پیدا کنند.»

وی در پاسخ به این‌که آیا نمایشگاه امسال تفاوتی با سال‌های گذشته داشته یا خیر، توضیح می‌دهد:

«امسال سعی کردیم به‌صورت کاربردی روی مسائل روز کشور که جهاد راه‌حلی برای آنها داشته تمرکز کنیم و نشان دهیم اگر حمایت‌های لازم انجام شود، می‌توانیم از بحث ایده تا بازار و تولید ارزش، کار کشور را جلو ببریم.»

راهکار

ترفندهای مقابله با فرسودگی شغلی

نادیر کالندارلو
گروه دانش و سلامت

خوشبختانه روش‌های مختلفی برای مقابله با خستگی شغلی وجود دارد. اگرچه بدون شک، بهترین روش، پیشگیری از آن است اما بدیهی‌ترین گزینه گفت‌وگو با مافوق درمحل کارو توجه به مسائلی است که شما را مضطرب می‌کند. ممکن است مدیران محل کارتان از انتطاف‌پذیری مناسبی برخوردار نبوده و منابع یادکرد لازم‌ی برای پیشگیری از فرسودگی شغلی یا درمان این مشکل کارکنان خود نداشته باشند. در این صورت تنها چاره کار تغییر محل کار و وضعیت کاری‌تان است. اگرهم به دلایلی نمی‌خواهید محل کار خود را تغییر دهید، می‌توانید از دوستان و خانواده خود کمک بگیرید. باید تا جایی که می‌توانید استرس را از خود دور کنید. بیشتر ورزش کنید، درصورت امکان مرخصی گرفته و از محیط کار دور شوید، سرگرمی جدیدی برای خود فراهم کنید، ذهن‌آگاهی را تمرین کنید و فعالیت‌هایی که ذهن‌تان را از محیط کار و مشکلاتش، اگرچه به‌طور موقت، دور می‌کند انجام دهید. یکی دیگر از تمرین‌هایی که می‌توان انجام داد، «تاب‌آوری» است. باید یاد بگیرید در برابر ناملایمات چگونه رفتار کنید تا از پس آن مشکلات برآیید و دچار فرسودگی شغلی نشوید. می‌توانید در کلاس‌هایی شرکت کنید که روش‌های تاب‌آوری را می‌آموزند. همچنین مدیریت منابع انسانی هر محیط کاری باید کارکنانی را که دچار فرسودگی شغلی شده‌اند، شناسایی و با آنها در برطرف کردن این مشکلات همراهی کند. درغیراین صورت نیروهای کار مناسب خود را از دست خواهد داد. مثلا افراد شاغل در بخش‌های درمان و بهداشت کشورهای مختلف در زمان اوج کرونا دچار فرسودگی شغلی و درنهایت افسردگی شده بودند و از کارایی آنها کاسته شده بود و برخی از آنها با وجود این‌که باور مردم بودند، خود هزینه سنگینی پرداختند.

مغز انسان به‌طور باورنکردنی قوی و البته درعین حال بسیار پیچیده است. کار بخشی از زندگی‌مان است و باید هر چیزی که موجب استرس‌مان می‌شود راه به‌درستی مدیریت کرده تا گرفتار فرسودگی شغلی نشویم.

منابع: ScienceFocus. wgu. edu

باصوبوب و ابلاغ قانون جهش تولید دانش بنیان، ریل‌گذاری آینده شرکت‌های دانش بنیان و خلاق تحقق یافته، چالش‌ها و موانع پیش‌روی کسب‌وکارهای دانش بنیان و خلاق برطرف می‌شود. به گفته سوزناستاری، معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری، نقش شرکت‌های دانش بنیان و خلاق در سپهر اقتصاد کشور امروز به قدری پررنگ شده است که آینده اقتصاد کشور از مسیر این کسب‌وکارها عبور می‌کند. گمرک ایران مکلف است با هدف هوشمندسازی فرایند وصول حقوق ورودی و ترخیص کالاها، سازوکارهای لازم را برای استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش بنیان (از جمله دستگاه‌های ایکس ریی یا رانگنج رگانتیتری)، اینترنت اشیا و سایر فناوری‌های نوین، را در قالب پنجره واحد تجارت فرامرزی به کار گیرد. / معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

گزارش

تلاش جهادی برای رفع نیازهای فناورانه

«جام‌جم» از آخرین فناوری‌ها و توانمندی‌های ارائه شده در نمایشگاه دستاوردهای جهاد دانشگاهی گزارش می‌دهد

عکس: جاوید دانش‌پوری-جام‌جم

مسئول تولید میزان زیادی از آلاینده‌هاست.

امروزه ردپای جهاد دانشگاهی علم و صنعت در هر کارخانه‌ای وجود دارد. ما ۳۰ سال پیش توانستیم بعد از همکاری با یک شرکت دانمارکی، این دانش را بومی‌سازی کنیم و حتی به جایی برسیم که نه تنها به آنها نیازی نداریم بلکه بزرگ‌ترین تولیدکننده این فیلترها در خاورمیانه باشیم.» وی درخصوص آمادگی برای مقابله گسترده با چالش آلودگی هوا می‌افزاید: «با توجه به تجربه این سال‌ها و با اثبات توانایی در بومی‌سازی این فیلترها و همچنین توسعه آنها با دانش روز، در صورت حمایت دولت با قدرت وارد بحث مقابله با آلودگی هوا خواهیم شد.»

محصولات کشاورزی و دامپروری بی‌ضرر

در بررسی برخی از شرکت‌ها و مجموعه‌های کسب‌وکاری با هماهنگی مثال‌زدنی‌ای روبه‌رو می‌شویم. در نگاه اول چنین فرهنگ سازمانی‌ای دل‌پذیر است، به نظر می‌رسد همه با هم در جهت اهداف سازمانی تفاهم کامل دارند اما اگر کمی بیشتر دقیق شویم وجه مشترکی دارند؛ ناکارآمدی، نبود رابطه دوستانه و ... که زیر لایه «مقبول بودن» جا خوش کرده‌اند. در این مجموعه‌ها جلسات صوری برگزار می‌شود و تمام حاضران خشنود و راضی هستند اما بعد از جلسه وارد مذاکرات پنهانی می‌شوند و آنجا به دنبال تصمیم‌های اصلی هستند. این نوع رفتارها یکی از هزاران علائم، فرهنگ «دل‌پذیر» است.

در این مجموعه‌ها مدیران در ظاهر مودبانه رفتار می‌کنند اما در باطن لایه محکم‌ی از ترس را در سازمان نهاده‌اند.

چرا کسب‌وکارها می‌خواهند دل‌پذیر باشند؟

هدفی که در پی ایجاد فرهنگ دل‌پذیر وجود دارد، عمدتا مقبول و درست است. در این مجموعه‌ها تلاش در جهت ایجاد محیطی همدلانه و دوستانه، امریایی است که از اهداف سازمان ناشی می‌شود.

مدیران به دلایل مختلف به دنبال دل‌پذیر شدن سازمان خود هستند؛ ازجمله این‌که علاقه وافری به محبوبیت دارند و در این راستا اختلاف عقیده را امری مضر برای سازمان و مدیریت خود می‌دانند. به همین دلیل دوستی هرچند غیرصادقانه را برای کارمندان خود بیشتر ترجیح می‌دهند و به جای آن‌که کسی را برانجانند، ترجیح می‌دهند خوب باشند.

در ادامه برای پیشبرد بهتر اهداف، به دنبال رفتار نمایشی و اغراق در نشان دادن ساختار سازمانی ایده‌آل هستند که در بسیاری موارد این‌گونه نیست. در سازمان‌هایی که بر مبنای ترس استوارند، دل‌پذیربودن شما را مصون نگه می‌دارد و تا زمانی که خشم مدیران ارشد را برانگیخته

آب شیرین‌کن مولکولی، دستاورد جدید دانش بنیان‌ها

اولین نمونه سامانه شیرین‌سازی آب براساس رزونانس مولکولی بدون غشای جهان که توسط یک شرکت خلاق ساخته و معرفی شد، انقلابی در صنعت آب‌شیرین‌کن‌سازی دنیا است که در جزیره کیش به‌وقوع پیوست. شیوه‌ای که در این سامانه به کار رفته، می‌تواند یازدهی شیرین‌سازی آب دریا را از میانگین ۵۰درصد جهانی به ۹۵درصد برساند و ۵درصد پساب آن نیز در صنعت ساختمان و کشاورزی مورد استفاده قرار گیرد. استفاده از رزونانس مولکولی جهت شیرین‌سازی، هزینه‌شده‌نام‌شد پایین‌تر نسبت به سایر روش‌های مرسوم، بدون صدا و بو، دوستدار محیط‌زیست و مقاوم در برابر خوردگی ازجمله ویژگی‌های این سامانه آب‌شیرین‌کن اعلام شده است. / ایرنا

دکتریزدانی، کارآزمایی‌های این محصولات به پایان رسیده و مجوزهای لازم برای تولید انبوه، اخذ شده است. درحالی‌که تقریبا نزدیک به صددرصد از آفت‌کش‌های مورد استفاده در صنعت کشاورزی کاملا شیمیایی و نمونه‌های گیاهی آن نیز وارداتی و بسیار گران قیمت است، درصورت تولید انبوه چنین محصولی این امید وجود دارد که ضمن جلوگیری از واردات نمونه‌های خارجی، جایگزین بخشی از آفت‌کش‌های شیمیایی شود.

سلول درمانی در بیماران سرطانی

عکس: جاوید دانش‌پوری-جام‌جم

در بدن تمام افراد، سلول‌های ایمنی وجود دارند که به تومورهای سرطانی حمله می‌کنند و به آنها اجازه رشد نمی‌دهند اما در افرادی که دچار بیماری سرطان می‌شوند، سطح این سلول‌های ایمنی به دلایل مختلف کاهش پیدا می‌کند. یکی اتفاقات بسیار خوب در حوزه درمان برخی از بیماران مبتلا به سرطان، تلاش پژوهشگاه رویان برای رسیدن به فناوری سلول درمانی است. دکتر مرضیه ابراهیمی مدیر فناوری این پژوهشگاه در رابطه با درمان سرطان با سلول‌های کشتنده طبیعی توضیح می‌دهد: «این پروژه از حدود چهار سال پیش شروع شد؛ ابتدا توانستیم فناوری جداسازی سلول‌ها را به دست بیاوریم و نهایتا دو کارآزمایی بالینی برای بیماران مبتلا به تومور مغزی انجام دهیم. قبل از آن ما شواهد لازم را در حیوان مدل مبتلا به تومور مغزی پیدا کردیم که نشان می‌داد تزریق سلول‌ها منجر به از بین رفتن تومور می‌شود.»

دکتر ابراهیمی درباره کارآزمایی بالینی تصریح می‌کند: «در دو آزمایش بالینی که حدود ۱۵ نفر از بیماران سلول‌ها را دریافت کردند، تزریق در همه آنها ایمن و بی‌خطر بوده و خوشبختانه در چند بیمار منجر به توقف رشد تومور، افزایش بقا و در یک مورد حذف تومور در بخشی از مغز آنها شده است.» دکتر ابراهیمی با بیان این‌که کشورهای محدودی در دنیا دارای این فناوری هستند، می‌گوید: «این افتخار بزرگی است که ما در ایران توانسته‌ایم به این فناوری دست پیدا کنیم.»

در مسیر موفقیت

سازمان‌های دل‌پذیر؛ آسیب جبران ناپذیر

اولین نتیجه آن از دست رفتن استعداد است. افراد مستعد مایل‌ند نقش مهمی ایفا کنند و خواستار فرهنگ سازمانی سالمی هستند که بتوانند در آن بایت به‌چالش کشیدن وضعیت موجود و کسب نتایج مطلوب یاداش بگیرند.

چه باید کرد؟

سعی کنید از افراد صریح حمایت کنید. وقتی افراد ابراز دیدگاه مخالف می‌کنند و به‌صراحت سخن می‌گویند، حمایت‌شان کنید. این کار باعث می‌شود دیگران آنها را جدی بگیرند. وقتی بذری نظرمخالف می‌شوید، به‌تدریج این فرهنگ شکل می‌گیرد و به یک انتظار فرهنگی بدل می‌شود. ممکن است در اجرا به مشکلاتی برخوردید، سریع مشکلات اجرایی را حل کنید. وقتی یک مشکل اجرایی را حل نکنید، درواقع نادیده‌اش می‌گیرید و اگر در اقدام‌کردن تردید به دل‌ها بدهید، هرج و مرج به بار خواهید آورد. افراد را در خلوت و با احترام بازخواست کنید. کسانی که مقررات جدید را رعایت نمی‌کنند می‌توانند انتخاب کنند که با این قواعد جدید را بپذیرند یا به دنبال فرصت جدیدی باشند. نوعی تنش سازنده و عاری از خشونت وجود دارد که برای رشد ضروری است. در تلاش‌تان برای دل‌پذیر بودن، این مسأله را نادیده نگیرید. این‌تنش را هدایت و مدیریت کنید. مدیریت واقعی همین است.

جام جم

کسب‌وکار

۱۵

BUSINESS

سه شنبه ۱۵ شهریور ۱۴۰۱ شماره ۶۳۰۲

یادداشت

اکتساب صحیح فناوری؛ مقدمه‌ای بر صادرات محصولات دانش بنیان

دکتر امیرحسین مضافدینریها
رئیس مرکز توسعه تجارت فناوری پارک فناوری پردیس

نهادهای اقتصادی و بنگاه‌های کسب‌وکار که در حوزه فناوری فعالیت می‌کنند، در بخشی از فرایند رشدشان نیاز دارند از منظر دانش فنی و سطح فناوری ارتقا

یابند. ارتقای فناوری از مسیرهای مختلفی دنبال می‌شود که یکی از آنها اکتساب فناوری است. فرایند اکتساب فناوری که معمولا از خارج

ازمرزهای سازمان یا کشور انجام می‌شود، ازجمله راهکارهایی است که توسعه فناوری مورد نظر را در زمان کوتاهی با سرعت بالایی محقق می‌کند. کسب فناوری با قابلیت‌های فناورانه موجود در محصولات، فرایندی نیست که یکباره انجام شود؛ بلکه فرایندی تدریجی و جمعی است که در سطوح مختلف از جمله بنگاه‌های اقتصادی، صنعت و حتی به صورت کلان در کشورها پیش می‌رود و برای توسعه بلندمدت اقتصادی و حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.

حضور در بازار رقابت بین‌المللی ضروری است.</